

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 0651-05/12-8/2
Ljubljana, 21. 6. 2013

Osnutek

Z A P I S N I K

8. seje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je bila v ponedeljek, 17. junija 2013, v sobi 212/II, v prostorih parlamenta Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 15. uri in zaključila ob 17. uri.

Prisotni:

- predsednik: Jernej Verbič
- podpredsednik: Alojz Glavač
- člani: Franc Golob, Samer Khalil, Mirko Kozelj, Dušan Strnad, mag. Stevo Ščavničar, Drago Ščernjavič, Branko Šumenjak, Matjaž Švagan, Cvetko Zupančič.

Odsotni:

- Uroš Brežan, mag. Darija Kuzmanič Korva, dr. Milan Medved, Boris Popovič, Dušan Strnad. i

Ostali prisotni:

- Matjaž Kranjc, Slovenske železnice – Infrastruktura, d.o.o.
- Andrej Vidic, Slovenske železnice, d.o.o.
- mag. Bojan Žlender, Irena Jocif Bošnjak, Zvonko Zavasnik, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
- Alojz Pörš, Agencija za železniški promet
- Danilo Krapec, RRA Mura, d.o.o.
- Robert Drobnič, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Petricija Vrečar, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

D n e v n i r e d:

- 1. Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda**
- 2. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu (ZZelP-I) – skrajšani postopek, EPA 1198-VI**
- 3. Tretje letno poročilo o izvajanju Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015 v letu 2012, EPA 1212-VI**
- 4. Odobritev zapisnika 7. seje komisije**

Ad 1)

Komisija je bila sklepčna in je potrdila (10 ZA, 0 PROTI) predlagani dnevni red.

Ad 2)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** Predlog zakona.

Predstavnik Ministrstva za infrastrukturo in prostor je člane komisije uvodoma seznanil, da je Predlog zakona pripravljen zaradi dveh sodnih postopkov Evropske komisije zoper Slovenijo. Evropska komisija v uradnem opominu ugotavlja, da Slovenija ni ustrezno prenesla Direktivo 91/440/EGS o razvoju železnic in njene spremembe v Direktivi 2001/12/ES, saj ni zagotovila prepovedi prenosa finančnih sredstev med prevozniki v železniškem prometu in upravljavcem javne železniške infrastrukture. Na podlagi tega se z novim 22. a členom jasno določa prepoved prenosa finančnih sredstev, pri čemer predlagatelj pričakuje, da bo Evropska komisija ugotovila, da predlagano zakonsko določilo zagotavlja ustrezno urejenost finančnih tokov znotraj Holdinga Slovenske železnice, d.o.o.

V drugi tožbi proti Sloveniji Evropska komisija ugotavlja, da Slovenija leta 2010, ko je naloge regulatornega organa na področju železniškega prometa s takratnega Ministrstva za promet prenesla na Agencijo za pošto in elektronske komunikacije, ki se je kasneje preimenovala v Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljevanju: agencija), ni ustrezno uredila financiranja regulatornega organa. Medtem ko se agencija za izvajanje regulatornih nalog na drugih področjih (elektronske komunikacije, poštne storitve, radijske in televizijske dejavnosti) financira s stran subjektov, ki jih nadzira, se za izvajanje nalog na področju železniškega prometa financira neposredno iz državnega proračuna, kar po mnenju Evropske komisije ni ustrezna rešitev. Zato se s Predlogom zakona predlaga, da je delovanje regulatornega organa na področju železniškega prometa financirano s sredstvi subjektov, ki jih regulira in nadzira na področju železniškega prometa – subjekti, ki opravljajo prevozne storitve (prevozniki zagotovijo 70% sredstev) in ki upravljajo javno železniško infrastrukturo (upravljavec zagotovi 30% sredstev). Poleg tega se s Predlogom zakona spreminja definicija prevoznika, ki je rezultat mnenja Evropske komisije iz Pilotnega projekta (2570/11/MOVE).

Predstavnik predlagatelja zakona je z odgovori na vprašanja in izpostavljene dileme v razpravi dodatno pojasnil predlagane rešitve, pri čemer je izpostavil, da so dodeljene vlakovne poti ene od objektivnih meril za izračun obveznosti za financiranje regulatornega organa, ki bremenijo prevoznike. Pri pripravi napovedanih amandmajev bo predlagatelj preučil predstavljena opozorila družbe Slovenske železnice – Infrastruktura, d.o.o.

Članom komisije je **predstavnik družbe Slovenske železnice – Infrastruktura, d.o.o.**, pojasnil, da so že pred več kot letom dni dali pobudo za ureditev vseh odprtih vprašanj, ki pa jih Predlog zakona ne rešuje. V družbi Slovenske železnice – Infrastruktura, d.o.o., ki pri pripravi te novele zakona ni sodelovala, se ne strinjajo s predlagano metodologijo izračuna prihodkov za delovanje regulatornega organa v 4. členu novele zakona (novem 18. e členu), saj število dodeljenih vlakovnih poti ni ustrezno merilo obsega dela. Glede na to, da imamo pet prevoznikov, tudi predlagano razmerje kritja stroškov med prevozniki in upravljavcem javne železniške infrastrukture (70%:30%) ni ustrezno. Po predlogu zakona bi namreč največji delež stroškov med prevozniki odpadlo na Slovenske železnice – Potniški promet, d.o.o., ki pa ima večino vlakovnih poti v potniškem prometu, ki so del obvezne gospodarske javne službe, in hkrati nima konkurence ter najmanj uporablja storitve regulatornega organa (do sedaj verjetno sploh ni uporabil njihovih storitev). Njihov pomislek izhaja tudi iz dejstva, da imamo enega prevoznika (Luka Koper), ki nima nobene vlakovne poti, a uporablja storitve regulatornega organa, ki pa jih na podlagi predlaganih rešitev ne bi plačeval. Njihov predlog

je, da se 70% celotnih stroškov, ki jih ima regulatorni organ, enakomerno porazdeli med prevoznike. Prav tako nasprotujejo predlogu, da se novemu prevozniku obveznost plačila v prvem koledarskem letu ne odmeri, saj lahko ta rešitev »spodbudi« nove prevoznike, da začnejo z dejavnostjo prevozov v začetku leta in bi bili zato eno leto oproščeni plačila obveznosti po novem 18. a členu. Določitev števila dodeljenih vlakovnih poti kot merila za izračun obveznosti je vprašljiva tudi s strokovnega vidika, saj so lahko vlakovne poti dodeljene z letnim voznim redom dva meseca pred veljavnostjo ali ad hoc – razdeljene šest ur pred vožnjo vlaka. Njihov predlog je, da se poišče bolj sprejemljivo in nediskriminatorno rešitev za vse prevoznike v železniškem prometu.

Predstavnik Javne agencije za železniški promet Republike Slovenije je pojasnil, da agencija ni sodelovala pri pripravi Predloga zakona in nanj nima pripomb oziroma se strinja z vsebino 5. člena novele zakona, ki jasno ločuje opravljanje nalog med varnostnim in dodeljevalnim organom znotraj Javne agencije za železniški promet.

Komisija podpira Predlog zakona, s katerim z zamudo prenašamo v slovenski pravni red zahteve evropskih direktiv s področja železniškega prometa. Komisija ocenjuje, da bo Evropska komisija po sprejetju tega zakona ustavila sodne postopke zoper Slovenijo.

Komisija je bila seznanjena, da predlagatelj zakona na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora v zvezi s predlaganim načinom financiranja regulatornega organa išče boljšo rešitev in bo pripravil predlog amandmajev, pri čemer bo skušal razrešiti tudi vprašanje financiranja regulatornega organa s strani prevoznika, ki nima dodeljenih vlakovnih poti, ter preučil opozorilo v zvezi z morebitno preveliko finančno preobremenjenostjo družbe Slovenske železnice – Potniški promet, d.o.o., ki ima dodeljenih največ vlakovnih poti. Komisija tudi ugotavlja, da je predlagano rešitev v 4. členu novele zakona podal regulatorni organ, ki je število dodeljenih vlakovnih poti ocenil kot jasno in vnaprej preverljivo merilo in najbolj ustrezno rešitev. Po besedah predstavnika predlagatelja zakona je predlog Slovenskih železnic – Infrastruktura, da se stroški za delovanje regulatornega organa enakomerno porazdelijo med vsemi prevozniki, sicer logičen, vendar neustrezen, saj odpira nove dileme, npr. ali naj večji in manjši prevozniki nosijo enake obveznosti.

Glede na predstavljene pomisleke predstavnika družbe Slovenske železnice – Infrastruktura, d.o.o., in pojasnila predstavnika Ministrstva za infrastrukturo in prostor komisija pričakuje, da bo predlagatelj pripombe Slovenskih železnic – Infrastruktura preučil in jih upošteval pri pripravi napovedanih amandmajev za sejo matičnega Odbora Državnega zbora.

V zvezi s finančnimi posledicami novele zakona za državni proračun v letu 2013 v višini 226.087,30 evrov (171.348 evrov planiranih sredstev za pokrivanje neposrednih in posrednih stroškov v letu 2013 ter zapadli dolg v višini 54.739,30 evrov za obdobje od 1.5. 2012 do 31. 12. 2012) in v povezavi z rebalansom državnega proračuna za leto 2013 komisija ugotavlja, da sredstva v navedeni višini za delovanje regulatornega organa ne pomenijo dodatnih sredstev, saj so zagotovljena v okviru Ministrstva za infrastrukturo in prostor, ki pa niso bila ustrezno opredeljena v Zakonu o izvrševanju proračuna Republike Slovenije kot posebna proračunska postavka. Zaradi navedenega Ministrstvo za infrastrukturo in prostor na podlagi tolmačenja Ministrstva za finance ni moglo skleniti aneksa k pogodbi z regulatornim organom, ki od 1. 5. 2012 zato nima zagotovljenih sredstev za pokrivanje stroškov za urejanje in nadziranje trga storitev železniškega prometa.

Komisija v zvezi s predlaganim črtanjem četrtega odstavka 13. a člena, ki določa, da je sedež družbe, pooblaščen za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo (DRI), v Mariboru, ugotavlja, da predlagatelj ocenjuje, da določitev sedeža družbe ni stvar zakona, ampak akta o ustanovitvi družbe, pri čemer je bilo članom komisije zagotovljeno, da se ne načrtuje prenos sedeža te družbe iz Maribora v kakšen drug kraj.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

* * *

Po opravljeni razpravi so člani komisije glasovali o predlaganem sklepu, da komisija podpira Predlog zakona, in ga podprli (8 ZA, 0 PROTI).

Ad 3)

Komisija je obravnavala Tretje letno poročilo o izvajanju Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v letu 2012, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada na podlagi 13. člena Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015.

Komisija se je **seznanila** z navedenim poročilom.

Uvodno obrazložitev in dodatna pojasnila so podali predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, RRA Mura, d.o.o., in Ministrstva za infrastrukturo in prostor.

Tretje letno poročilo je pripravilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v sodelovanju z Regionalno razvojno agencijo Mura, d.o.o., ki na podlagi Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 (v nadaljevanju: zakon) izvaja instrumente iz Programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije 2010-2015 (v nadaljevanju: program Pomurje). Zaradi primerljivosti podatkov ima predloženo poročilo enako strukturo kot predhodna letna poročila.

Stanje na območju izvajanja zakona (Pomurska statistična regija in UE Ormož) v gospodarskem in socialnem smislu še vedno ni dobro, čeprav se kažejo tudi pozitivni trendi. V letu 2012 je bilo tako za 6% manj brezposelnih kot leto poprej, medtem ko je slovensko povprečje v istem obdobju za 5% več brezposelnih. Prihodki na zaposlenega in dodana vrednost na zaposlenega zaostajajo za slovenskim povprečjem za približno eno tretjino, medtem ko bruto plača na zaposlenega zaostaja za slovenskim povprečjem za eno petino.

Zakon opredeljuje štiri ukrepe razvojne podpore, od katerih prvi trije pomenijo intervencijo v obliki finančnih in fiskalnih ugodnosti, četrti ukrep pa je usmerjen v prednostno obravnavo regije v nekaterih ključnih programih evropske kohezijske politike.

V okviru programa Pomurje je v finančnem in vsebinskem smislu najbolj pomemben instrument 1 Spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest. V letu 2012 je bil proračunski plan za celoten program Pomurje okoli 6 mio evrov, medtem ko je bilo realiziranih okoli 4.5 mio evrov, od tega je bilo za instrument 1 izplačanih 4.1 mio evrov. V okviru tega instrumenta je bilo razpisanih cca 6.2 mio evrov, pri čemer so bili objavljeni dvoletni javni razpisi. V letu 2012 je bilo izbranih in izvedenih 22 projektov začetnih investicij (razpis v višini cca 3.4 mio evrov), s katerimi so se podjetja zavezala, da bodo na podlagi prejetih sredstev v obdobju treh do petih let ustvarila 120 delovnih mest, pri čemer je bila povprečna vrednost ustvarjenega delovnega mesta pri večjem razpisu 28.000 evrov. Manjši razpis (v letu 2012 izplačanih cca 770.000 evrov), ki predstavlja kombinacijo povratnih (137.000 evrov subvencij obrestne mere) in nepovratnih sredstev (900.000 evrov) in vključuje 32 projektov, ki predvidevajo 52 novih delovnih mest, pomeni poskusni projekt, ki bi ga želeli realizirati tudi na drugih problemskih območjih.

V okviru drugega instrumenta Spodbujanje razvoja človeških virov se je nadaljevalo z aktivnostmi krepitve regionalnega razvojnega menedžmenta, ki so bile do leta 2012 relativno šibke. Načrtovan je bil regijski kadrovske center za pomoč obstoječim institucijam v regiji, ki naj ne bi pomenil podvajanja aktivnosti, ki jih že izvaja npr. Zavod za zaposlovanje. V prihodnjih letih bo treba na tem instrumentu okrepiti aktivnosti.

V okviru tretjega instrumenta Socialno podjetništvo v letu 2012 ni bilo objavljenih javnih razpisov, je pa bil v letu 2013 objavljen večletni javni razpis v višini 1.5 mio evrov. Pri spodbujanju socialnega podjetništva so težave, saj imamo ob veljavnem Zakonu o socialnem podjetništvu zelo malo (okoli deset) socialnih podjetij, poleg tega še nimamo Strategije razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2013-2016 in programov ukrepov.

Glede četrtega instrumenta Promocija regije, katerega cilj je privabljanje tujih in domačih investicij, je bilo članom komisije pojasnjeno, da so v letu 2012 tekle le aktivnosti pri pripravi projektov za spodbujanje neposrednih tujih investicij, ki jih je izvajala RRA Mura, d.o.o. Med tedanjo Službo Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in na javnem razpisu izbranim podjetjem Pristop pa je bil izveden izvensodni sporazum o prekinitvi pogodbe.

V okviru petega instrumenta Podpora pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov so bile zaustavljene aktivnosti zaradi prenehanja veljavnosti pogodbe z na javnem razpisu izbranim podjetjem Oikos, d.o.o.. Ministrstvo se je odločilo, da ne bo podpisalo novih pogodb z drugimi izvajalci, saj je ocenilo, da to ne bi bil primeren način izvajanja tega instrumenta. Vse morebitne potrebne aktivnosti za pripravo razvojnih projektov v regiji v okviru tega instrumenta je po mnenju pristojnega ministrstva smiselno nadaljevati v okviru RRA Mura, d.o.o., ki že izvaja aktivnosti v okviru regijskega razvojnega programa.

Dodatno se na podlagi zakona izvajajo tudi drugi ukrepi razvojne podpore: davčne olajšave za zaposlovanje je v letu 2011 koristilo 55 davčnih zavezancev v skupni vrednosti 1.035.679 EUR; davčne olajšave za investiranje je v letu 2011 koristilo 291 davčnih zavezancev v skupni vrednosti cca 7.9 mio evrov; spodbude za zaposlovanje (povračilo prispevkov delodajalcem) je v letu 2012 koristilo 25 podjetij, ki so zaposlila 176 prikrašanih oziroma brezposelnih delavcev. V letu 2012 se je nadaljeval tudi projekt Medpodjetniški izobraževalni center – MIC, pri katerem kreiranju je pomagalo ministrstvo, pristojno za šolstvo. V letu 2012 je bilo izplačanih 62.000 evrov, večji del izplačil pa bo izveden v letu 2013 (nakup opreme in prenova šole). Nadalje se med ukrepe razvojne podpore štejejo tudi trije projekti razvojnih centrov slovenskega gospodarstva iz Pomurske regije v višini cca 30 mio evrov, sofinancirani s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. V letu 2012 so bila izvedena izplačila v višini cca 6.6 mio evrov. Zakon je med ukrepe razvojne podpore umestil tudi projekt vodooskrbe Pomurja s ciljem, da se aktivnosti za realizacijo tega projekta pospešijo. V letu 2012 so bile okrepljene aktivnosti v smislu koordinacije med ministroma, pristojnima za regionalni razvoj in za okolje.

Predstavnik predlagatelja tretjega letnega poročila je z odgovori na vprašanja članov komisije podal dodatna pojasnila v zvezi z izvajanjem ukrepov razvojne podpore. Izpostavil je potrebo po večji pozornosti startup podjetjem, ki so bila v preteklosti deležna premajhne pozornosti oziroma ni bilo instrumenta, ki bi podpiral ta podjetja. V začetku leta je bila sprejeta sprememba programa Pomurja, na podlagi katere so se sredstva za socialno podjetništvo zmanjšala in so se preusmerila drugam, ker bi drugače ostala neizkoriščena. Ob omejenih proračunskih sredstvih se poleg Pomurja pojavljajo nova problemska območja, in sicer Pokolpje (vladni program izvaja) ter Radeče, Trbovlje, Hrastnik in Maribor z zaledjem (programa v pripravi), ki pa jih je treba tudi reševati. Dejstvo je, da je treba upoštevati Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je bil sprejet kasneje kot zakon, ki ureja razvojno podporo Pomurski regiji, ter določila vladne uredbe o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike, ki določa, da se problemska območja identificirajo, če je stopnja brezposelnosti najmanj tri zaporedne mesece 17% ali višja. Menil je, da bi morda bilo smiselno poročilo dopolniti s podatki za območje občin in upravnih enot. Strinjal se je, da je območje UE Ormož zelo malo zastopano, kar je lahko tudi povezano s številom pripravljenih in izbranih projektov. Pojasnil je tudi vprašanje umeščanja razvojnega območja Prlekije v naslednji finančni perspektivi in vprašanje sodelovanja agencij. V zvezi z javnim razpisom za projekte na južni meji je pojasnil, da ta razpis ni neposredno povezan z zakonom, ki ureja razvojno podporo Pomurski regiji. Poudaril je, da regionalne politike z nekaj milijoni evrov za posamezno regijo ne moremo izvajati, ampak je to stvar stalne koordinacije ministrstev, ki so po zakonu relativno samostojna. Regionalna politika bi morala imeti močnejše vzvode, ki bi

spodbujala resorna ministrstva k boljšemu sodelovanju. Z obsežnimi letnimi poročili se seznanjajo resorna ministrstva z namenom, da bi horizontalne politike razmišljale tudi regionalno.

Direktor Regionalne razvojne agencije Mura, d.o.o., Danilo Krapec je predstavil aktivnosti in poročilo z vidika regije. V javnosti se večkrat prikazuje, da Pomurska regija prejema veliko finančnih sredstev na podlagi zakona, saj poročilo zajema vsa sredstva (400 mio evrov), ki pridejo v Pomurje v tej finančni perspektivi iz vseh programov. Dejstvo pa je, pa dobijo druga okolja bistveno več evropskih in nacionalnih sredstev. Neposredni učinek zakona v letu 2012 je bil v Pomurju 28 mio evrov, večinoma iz programa Pomurje, ki ga vodi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ter 26 mio evrov iz javnega razpisa za razvojne centre slovenskega gospodarstva. V regiji poudarjajo veliko neskladje med z zakonom deklariranimi razvojnimi prednostmi Pomurja in dejansko izbranimi projekti. Medtem ko je zakon med primerjalne prednosti in razvojne usmeritve Pomurske regije, ki se upoštevajo pri opredeljevanju in izvajanju ukrepov razvojne podpore, določil obnovljive vire energije, živilskopredelovalno industrijo in konkurenčno ter trajnostno kmetijstvo in turizem, je ministrstvo z javnim razpisom v letu 2010 namenilo 30 mio evrov trem razvojnim centrom, in sicer Razvojnemu centru za nove materiale, pogone in tehnologije, Razvojnemu centru MASMOS za modularne in adaptivne signalno procesne oddajniške sisteme in Razvojnemu centru PREKO za pridobivanje energentov iz komunalnih odpadkov, pri čemer je slednji dobil 359.000 evrov, prva dva pa preko 6 mio evrov v letu 2012. Na RRA Mura, d.o.o., ocenjujejo, da je dobro taka podjetja privabiti v regijo, vendar bi razvojni center za razvoj novih materialov lahko dobili sredstva iz drugih virov in ne iz naslova Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015.

RRA Mura, d.o.o., je na področju privabljanja tujih investicij pripravila 3 projekte. Prvi se nanaša na podjetje Carthago AG (proizvodnja avtomobov, projekt širitve investicije), ki se sedaj širi, in drugo na podjetje XAL GmbH (proizvodnja svetil, za projekt širitve obstoječih proizvodnih obratov), ki se prav tako širi. Podjetja bodo zaposlila dodatnih 130 delavcev. V okviru zakona je bilo uspešno tudi financiranje kataloga pomurskega gospodarstva, kar je ocenjeno kot dober regijski pristop za privabljanje investorjev v druga okolja.

Napredek je viden v poročilu AJ PES-a o gospodarjenju pomurskega gospodarstva v letu 2012. Medtem ko je bilo Pomurje v vseh analizah vedno na repu, je na podlagi zaključnega računa za leto 2012 regijsko pomursko gospodarstvo preskočilo na peto mesto z izkazom 30 mio evrov neto regijskega dobička, kar je tudi posledica večje pozornosti in investiranja v razvoj ter ozaveščanja podjetij, ki se javljajo na javne razpise.

Direktor RRA Mura, d.o.o., je poudaril, da je vzpostavljeno regijsko strateško razvojno partnerstvo, ki daje stališča, kako naj se ukrepi operativno izvajajo, vendar vključevanje njihove agencije še zmeraj ni zadovoljivo. Prizadevajo si, da bi bili pilotno dobro izvedeni instrumenti uporabljeni tudi v drugih manj razvitih obmejnih okoljih.

Z odgovori na postavljena vprašanja je razjasnil izpostavljene dileme ter med drugim izpostavil, da Vlada vsako leto na podlagi letnih poročil sprejme spremembo programa Pomurje in preusmeri sredstva v programe, ki lahko dajo večje učinke (letos v programe za mala podjetja), vendar opozarja na majhen obseg sredstev v skupnem obdobju izvajanja zakona v višini 33 mio evrov. Rezultat analize podjetniške absorpcijske sposobnosti na območju UE Ormož kaže, da nihče z zakonom ne more prisiliti podjetja, da se prijavijo na javne razpise in dodal, da je bilo na javne razpise s tega območja relativno malo prijav. V ostale razvojne dokumente Pomurske regije se bodo vključevali tudi prioritetni projekti Območnega razvojnega partnerstva Prlekije, katerega del je tudi območje UE Ormož, pri čemer se je treba zavedati, da vsi projekti Območnega razvojnega partnerstva Prlekije ne morejo biti tudi regijski projekti območja, ki ga pokriva zakon.

V razpravi je državni svetnik Branko Šumenjak, predstavnik občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž v Državnem svetu, opozoril, da prvotno predlog Zakona o razvojni podpori

Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015 ni vključeval občin z območja UE Ormož, ampak jih je Državni zbor naknadno vključil kot del območja Pomurske regije po tem zakonu. Izpostavil je, da se te občine ne počutijo kot del območja, na katerem se izvajajo ukrepi razvojne podpore, ampak kot »privesek«. V zvezi s prednostjo subjektov iz te regije pri prijavi na javne razpise je opozoril, da je zaradi večletnih neuspešnih prizadevanj za realizacijo izgradnje cestne povezave Ormož – Hajdina območje UE Ormoža odrezan od avtocestnega križa, kar se odraža tudi v slabšem razvojnem potencialu tega območja. To območje ima tudi slabo železniško povezavo, saj železniška postaja nima nakladalno-razkladalnega tira, kar le poslabšuje njihove možnosti za razvoj. Nadalje je bilo opozorjeno, da se je Občina Ormož trikrat neuspešno prijavila na razpis v zvezi z razvojem obmejnih območij s Hrvaško s projektom cestne povezave, medtem ko so nekatere občine uspele z več projekti in so uspele tudi občine, ki sploh nimajo stika s Hrvaško. V poročilu pogreša tudi aktivnosti občinskih razvojnih agencij, ki najbolj poznajo razmere na terenu. Nadalje se je spraševal o posledicah delovanja in vodenja ukinjene Projektne pisarne Vlade v Pomurski regiji, saj se o tem nič ne govori (npr. ali bodo sredstva, ki niso bila upravičeno dodeljena, povrnjena regiji). Državni svetnik Alojz Glavač, predstavnik interesov preostalih upravičenih občin Pomurske regije v Državnem svetu, je poudaril, da letna poročila kažejo, da potrebujemo pokrajine, ki so nosilke regionalnega razvoja. Po njegovem mnenju zakon daje pozitivne rezultate, kar kažejo tudi spodbudni rezultati o zmanjševanju števila brezposelnih in neto izgubi pomurskega gospodarstva.

* * *

Po opravljeni razpravi je komisija sprejela (8 ZA, 0 PROTI) naslednje **m n e n j e**:

1. Komisija se je seznanila s Tretjim letnim poročilom o izvajanju Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v letu 2012.
2. Komisija pogreša kazalce razvitosti in podatke (število prijavljenih in odobrenih projektov ter realiziranih projektov ter obseg dodeljenih sredstev) po posameznih občinah in upravnih enotah, na podlagi katerih bi lahko ugotovili, kje, komu in koliko sredstev je bilo odobrenih za predvidene ukrepe oziroma bi prikazali dejansko stanje razvitosti vseh občin in upravnih enot z območja Pomurske regije po tem zakonu, česar podatki in kazalci razvitosti za celotno območje ne morejo pokazati. Če bi prikazali kazalce razvitosti na nivoju občin in upravnih enot, bi lahko ugotovili učinkovitost in ustreznost izvajanja ukrepov razvojne podpore tudi na nivoju vseh upravičenih občin po tem zakonu. Zaradi navedenega komisija predlaga, da se v naslednja letna poročila vključijo tudi podatki o številu prijavljenih, odobrenih in realiziranih projektov ter obsegu dodeljenih sredstev in kazalci razvitosti po upravnih enotah in občinah, ki jih opredeljuje 2. člen Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010- 2015.
3. Komisija meni, da prepletenost izvedenih ukrepov razvojne podpore in statistični podatki v dosedanjih letnih poročilih o izvajanju zakona, ki ureja razvojno podporo Pomurski regiji, izkazujejo potrebo po vzpostavitvi drugega nivoja lokalne samouprave oziroma organiziranosti Slovenije na nivoju pokrajin, ki bi z zadostnim finančnim, kadrovskim in razvojnim potencialom prevzele skrb za uravnotežen razvoj.
4. Komisija ugotavlja, da se kljub začetnim težavam pozitivni učinki Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015 že poznajo, saj so podatki o zmanjševanju brezposelnosti in neto izgubi pomurskega gospodarstva za leto 2012 spodbudni.
5. Komisija je bila seznanjena, da je vloga regije oziroma regijskih institucij (npr. RRA Mura, d.o.o.) pri izvajanju Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 – 2015 boljša kot v preteklih letih, vendar še zmeraj nezadovoljiva. Komisija ponovno izraža pričakovanje, da bi bili instrumenti resornih ministrstev bolj pozorni na projekte, ki prihajajo iz tega okolja.

6. Komisija ugotavlja, da je bil del sredstev za izvajanje projektov socialnega podjetništva preusmerjen drugam, saj bi drugače ostala neizkoriščena, poleg tega je treba upoštevati tudi omejenost proračunskih sredstev, ki se namenajo tudi za reševanje novih problemskih območij (Pokolpje, Radeče, Trbovlje, Hrastnik in Maribor z zaledjem), kjer je stopnja brezposelnosti najmanj tri zaporedne mesece 17% ali višja.
7. Komisija podpira spremembe Programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije 2010 – 2015 z namenom prerazporejanj sredstev v programe, ki dajejo največje učinke.
8. Glede na to, da je Slovenija neto uvoznik zelenjave in da domača pridelava že dalj časa ne sledi hitro rastočemu povpraševanju, komisija opozarja, da je nujno več pozornosti nameniti programom za povečanje samooskrbe z zelenjavo in spodbuditi šole, vrtce, domove za starejše, bolnice na območju Pomurske regije, da kupujejo zelenjavo pri lokalnih pridelovalcih. Smiselno bi bilo opraviti analize, na kakšen način bi s čim manj sredstvi spodbuditi pridelavo zelenjave in s tem ustvariti nova delovna mesta.
9. Komisija v poročilu pogreša tudi aktivnosti občinskih razvojnih agencij, ki najbolj poznajo razmere na terenu.
10. V povezavi z mednarodno primerjavo kvalitete izobraževalnih institucij, opravljene pred leti med 45 državami in v kateri so sodelovale tudi šole iz Pomurske regije, ki so se slabo izkazale, komisija poudarja potrebo po dodatnem usposabljanju učiteljev zaradi doseganja boljših učnih rezultatov njihovih učencev.
11. V razpravi je bilo dano tudi opozorilo državnega svetnika Branka Šumenjaka, predstavnika občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž v Državnem svetu, da se občine z območja Upravne enote Ormož tekom izvajanja zakona ne počutijo kot del območja, na katerem se izvajajo ukrepi razvojne podpore, ampak se počutijo prikrajšane, saj iz podatkov v poročilu ni možno ugotoviti, ali so izvedeni ukrepi na njihovem območju pripomogli k višji stopnji razvitosti ali ne. Opozorjeno je tudi bilo, da je zaradi večletnih neuspešnih prizadevanj za realizacijo izgradnje cestne povezave Ormož – Hajdina območje Upravne enote Ormoža odrezano od avtocestnega križa, kar zmanjšuje njihove razvojne možnosti.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Branko Šumenjak.

* * *

Po opravljeni razpravi so člani komisije glasovali o predlaganem sklepu, da se je komisija seznanila s tretjim letnim poročilom, in ga podprli (8 ZA, 0 PROTI).

Ad 4)

Zapisnik 7. seje komisije je bil odobren (9 ZA, 0 PROTI) brez pripomb.

Sekretarka
Meta Štembal

Predsednik
Jernej Verbič